

ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಜಕ್ಷನ್, ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈವತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮೆಡಿಸಿನ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ —ಕಳುಹಿಸಿದರು ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಆಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಮತ್ತೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿವ್ವವೀರಪ್ಪ. —ಸತ್ತವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ. ಈ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಿವಾರಣೋಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪರಿಣಿತ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ. Nobody is able to find out how it has come, why it has come and how to stop it. We are trying our best.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SECRETARY.—I beg to lay on the Table a copy each of the Bills passed by the Legislative Council :

- (i) The Karnataka Land Revenue (Amendment) Bill, 1976.
- (ii) The Registration (Karnataka Amendment) Bill, 1976.

MADAM SPEAKER.—The Bills are laid on the Table.

Sixth Report of the Committee on Estimates—Presentation

SMT. SUMATI B. MADIMAN.—I present the Sixth Report of the Committee on Estimates on 'Tourism'.

MADAM SPEAKER.—The Report is presented.

MADAM SPEAKER.—Since the Hon'ble Chief Minister is busy in the Legislative Council. So we will take up his Bill when he comes here.

KARNATAKA AGRICULTURAL PRODUCE MARKETING (REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 1976

Motion to Consider

10-00 A.M.

SRI R. D. KITTUR.—(Minister of State for Regulated Markets) :
I move :

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1976 be taken into consideration.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1976 be taken into consideration.”

† SRI R. D. KITUR.—Madam Speaker, this is a very simple but important amending Bill in the field of agricultural produce marketing in the State of Karnataka. At present there are 104 main marketing yards in the State and through this media we are conducting buying and selling of agricultural produce to the tune of Rs. 500 crores a year. The main object of this Bill is to provide a better and good processed agricultural commodity and a link between the producers and consumers in the field. After these processing units are established the consumers also will be benefited, in as much as having good processed agricultural produce at a fair price. There are also other minor amendments proposed in the Bill which are meant to provide overall control for the Government over these marketing committees. I therefore appeal to the Hon'ble House to accord approval for this amending Bill unanimously.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರೆ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರೈತರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಮಾಲನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಮೋಸ, ವೆಂಚನೆಗೆ ರೈತ ಒಳಗಾಗವೇ ಆತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ, ಗೊತ್ತಾದ, ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ, ಸರಿಯಾದ ನಿಖರವಾದ ತೂಕಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ನಡೆವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹೋದವರ್ಷ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೋಸ್ಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ರೈತರಿಂದ ಮತ್ತು ಬರಿದಿದ್ದಾರರಿಂದ ಶೇಕಡ 1ರಷ್ಟು ಸೆಸ್ಸನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ದೊರೆವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಾವು ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತನು ತಂದಂತಹ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೈಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಾವು ಏನು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ರೈತನು ತಾನು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಾವು ಚೆಂಡರ್ ಮುಖಾಂತರ, “ಒಪನ್ ಆಕ್ಟನ್ ಮುಖಾಂತರ ಏಕ್ಟರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತ ತನಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಮಾರತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ತಂದಂತಹ ಮಾಲನ್ನು ಬೈಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಿವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಲುಕ್ಸನ್ನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವನಿಗೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ,

ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇಂತಹ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಇದೆಯೇ? ಖಾಸಗಿ ಮಿಲನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ, ಅನುಭವವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದಾಗ ಈ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮನೋದೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಪ್ಪಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಾವು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರವರ್ಗದ ವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಷ್ಟ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಿಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಉತ್ಪಾದಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವ ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸದುದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಏನು ಈ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಈಗ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳಂತೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ಏತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದು? ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳು ಈ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಪ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ದೊರೆತು, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಾವು ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಆಗುವಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಂದು ಮಾಡಿದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಟರಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಹೊರದೇ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಸೆಕ್ಟರಿಯವರ ಮೇಲೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಾನುಸಾರ ತಂದು ಕುಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಒಂದು ಅಂಶ. ಎರಡನೆಯದು ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್

ಸಮಿತಿಗಳವರು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೀಸನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಮನೋವೇ ಬಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ 20 ಸಾಮಾನುಗಳು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಕೆಲವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲವರು ಹೋಗದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಳೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತು. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯಿಲ್ಲ, ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುವವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯಶವಂತಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಯಶವಂತಪುರದವರೆಗೂ ಬಂದು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರ್ಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರೆಯ ಭಾರ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂತಹ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನಕನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವವರು ಬೇರೆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವವರು ಕೂಡ ಸಾಮಾನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಯಶವಂತಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾನು ತರಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನು ತರುವವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವನಗುಡಿಯಿಂದ ಯಶವಂತಪುರ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ 8 ಮೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆರೆ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ಕಾಣದಂತಹ ಬೆರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 3 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪಿಪ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಂತರ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಬೆರೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೊರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳಬಾರದು. ಮಿಡ್ಲ್ ಮನ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಹೊಲ್ ಸೇಲ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನವರೇ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೋಲ್ ಸೇಲರ್ಸ್ ನಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನು ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನವರೇ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ಅನೇಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅರಾಜಕ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಡೇವಸ್ವಾಮದವರು ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚು ಬಂದರೆ ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೇಷನ್ ನೆಗೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗಿದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಹೋಟೆಲ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ದೂರದಿಂದ ಬಂದರೆ ಅವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ದೀಪ, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನೂನೈತಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆ ಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ನಾನು ಹೋಗಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ವರ್ತಕರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ತಂದ ಸಾಮಾನು ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳ ರಾಜ್ಯಸಚಿವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಖಾತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನು ಬುದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ಕನ್ನಡಮೂಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರ ಬೀಳದಂತೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಸರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬೆಂಗಳೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಾನ್‌ಸಂಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇತ್ತು. ಬೆಳೆಗಾರರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆತ ಬೆಳೆದ ಮಾಲನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಲೆಲ್ಲ ಲೆವಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಬೆಳೆಗಾರರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ತೆಗೆಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈವತ್ತು ಇಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರು ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ 2-3 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗಿ ಮಂಡಿ ವರ್ತಕರು ಇನ್ನೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್

ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಮೊದಲಿನಿಂದ ರೂಢಿ ಮೂಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲ ಅನನೂರೂರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕವತ್ತು ರಗ್ಗುರೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುನುಕಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಟವರ್ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗಾರ ನಿಂದ ಒಂದು ರೇಟ್ ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕರೀಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಂದ ಒಂದು ರೇಟ್ ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವನಿಗೆ ಇವನಿಗೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಇವನು ಯಾವ ರೇಟು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ಇವನಿಗೆ ಅವನು ಯಾವ ರೇಟು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರಗ್ಗುರೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮಂಡಿ ವರ್ತಕರು ಹೋಗಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

ಇನ್ನು ರಗ್ಗುರೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರ ರಾಜಕೀಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಲ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು, ಇವತ್ತು ತಾವು ಬಹುಮತ ದಿಂದ ನೋ ಕಾನ್ಸಿಡೆನ್ಸ್ ಮೋಷನ್ ತಂದರೂ, ನಾಲ್ಕುನೇ ಮೂರು ಅಂಶದ ಬಹುಮತ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅತನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರು ಎಮ್. ಅಂಡ್ ಫ್ಯಾನಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂಟತವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ರಗ್ಗುರೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆ ಒಂದು ರೋಗವನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ (ಬಂಟವಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮನೂದಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಎರಡನೇ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಶಕ್ತಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬಂದರೆ ಬರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಒಂದು ಹರಮಾರಿತನದಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಇರಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಯಾರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರುವಂಥ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಿ ಇರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಾದರೂ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡಲೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶೆ ಕೂಡ ಬರಬಹುದು. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ, ಅವಕಾಶವೂ ಕೂಡ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವಂಥ ಮೊದಲನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಕೇವಲ

ರೈತರು ತರುವಂತಹ ದವಸಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ತರುವಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ತಂದ ದವಸಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಡಿಕೆಯ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮಾಡಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣ ಮಾಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ; ತೀರಾ ಹಾಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲವನ್ನು ರೈತರು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹತ್ತಿ ಬೀಜವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಕಳಿಪುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರ್ರಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಆಫ್ ಫೋಸಿನಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಎಂಬ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದಳ್ಳಾಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ರೈತರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅಡಿಕೆಯನ್ನು, ಕಾಳನ್ನು, ಮೆಣಸನ್ನು ತಂದು ಬಣಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಣಶಾಲೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆರೆ ಎಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಬೆಳೆದಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಷ್ಯ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಬೆರೆ, ಅದನ್ನು ರೈತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಒಂದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ ಹಾಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರ್ರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರ್ರಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಣ್ಣಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ 2 ಪುತ್ನಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಒಂದು ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾವ ರೀತಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು, ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ವ್ಯಾಪಾರ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎರಡು ಪುತ್ನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

10-30 A.M.

ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿಬಿಪನ್,

ಪೊನ್ಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಸಿ ಜಮೀನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗುತ್ಸಮವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಂದ ನಾನು ಬರತಕ್ಕವನು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೇರಳದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಗೆ ಧಾರಾವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳೂ ಕೂಡ ಮಂಗಳೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಗೆ ಸ್ಪೆಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕೆಲವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೆನ್ಸು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಗೆ ಬರುವಂತಾದುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಕಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಆಗಬಾರದು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಲ್ಸ್ ಮೆಂಟ್, ಆಫ್ ಅಡ್ಡೆಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಜನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೇಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಯ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 109 ಹಳೆಯ ಕಾಯಿದೆ ಯನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರುವಂತಹ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್.—ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಆದಾಯ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆಷ್ಟೇ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆನು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆ ಅದನ್ನು 5 ಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ.—ಬೋರ್ಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ಮುಂಬಾಗ್ತೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸ. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್.—ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸುಮಾರು 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆವಾಗ ಪೋಟರ್ಸ್ ಲಕ್ಸ್ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವ ರೈತರು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಪೋಟರ್ಸ್ ಲಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೋಟರ್ಸ್ ಲಕ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕಸರು ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಯಾರಿಗೆ ಲಭಿಸಬೇಕೋ ಅಂಥಾ ರೈತರಿಗೆ ನಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ

ಬಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು 5 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ 4 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್.—ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಿಸ್ನಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 7 ಜನ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಿಸ್‌ನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಿಸ್‌ನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ.—ಮೊನ್ನೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು 4 ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಅವರ 10 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುತ್ತೂರಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ 25 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಂದಿಗೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವರ ತಲೆಗೆ ಬಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಮನೂವೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿ (ಚಿಂತಾಮಣಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಆಮಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಮಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಕಾಗದ ಕಾಗದ ಪೆನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಎಂದರೆ ಭುನಿವಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೊದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಂದು ತೇಗುವಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾವುದೇ ರೈತನಾಗಲೀ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು 1 ಗಂಟೆಯಿಂದ 12 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಮಾಲನ್ನು ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟರು ಬಿಕ್ಕರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಮೀಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಮೇತ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಯಾವುದೂ ಕೊಡದೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೇಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೊಸ ಮಾಡಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೇಡ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಲಾರಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಲಾರಿಯವರು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ಷಮೆ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಲಾಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅನಾಮಧೇಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ತಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ, ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಒಂದೊಂದು ಐಟಂನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತರುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ 2-3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವೇ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ತೂಕಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೂಕವು ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಎನಾಗಿದೆ

ಯಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವೇ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ರೈತರಿಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹದ ಉಪಯೋಗ ಬಂದಿಲ್ಲ. ೭-೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಮಾರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ತೂಕ ಹಾಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ವೇ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನಾಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

† ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯವರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦೬ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ೧೦೬ ಸಮಿತಿಗಳ ಪೈಕಿ ೩ ಭಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ತಾನು ತರತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಂದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು, ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ನ್ನು ನಾವು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಪ್ರಯೋಜನವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ನೌಕರರನ್ನು, ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ಏನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಉದ್ದೇಶ ಎನೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಬೆಲೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ತೂಕ-ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಇದರ ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ತತ್ವ. ಮೊದಲು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅಸಿಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಷನ್ ಏಜನ್ಸಿಯವರು ಏಜೆನ್ಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೆ ಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಕಮಿಷನ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಏನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ; ಇದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಈ ೧೦೬ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೫.೩೦ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲು ಈ ೧೦೬ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಏಕಾಏಕಿ ಪೊಸಿಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಪ್ಲೈವಾಗುತ್ತದೆ, ಆವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಪ್ಪು ಲುಕ್ರಾನ್ನು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಏಪ್ಪು ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ತತ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದರ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೊಸಿಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದು, ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳವರು ಕುತುಕೊಂಡು, ಟೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಮುಕ್ಯಾಲು ಭಾಗ ಇರುತ್ತಾರೆ. 7 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ತಮ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಪುರಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ತರಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಮುಕ್ಯಾಲು ಭಾಗ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾಯ ಏರಿಯಾನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸಲಹೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ತಮ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದು, ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು.

ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಪ್ತೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆತರತಕ್ಕ ಏಷಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀ ಅನ್ನು ಮನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರ್ವಾರ್ಥಗಳು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗಿ, ರೈತರಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಅರನೀಕರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 4—5 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲು ಇವುಗಳ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರ ಪೆಡ್ಲ್ ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅರ್ಧ

ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪೆಲ್ವರ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಭಾಗ ವೇಕೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ. ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಂದಲೂ, ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖರೀದಿಗಾರರಿಂದಲೂ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವರ್ಷಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಪಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬಂದು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಹೌಸಸ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ತಂದಂಥ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಬೇಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾರ್ಡನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅರಸೀಕೆರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಯುನಾನ್‌ಮಸ್ ಆಗಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಫೀಸರು ಅವರು ಅಪ್ಪೋವ್ ಮಾಡಿದ ಅದು ಹಾಗೆಯೇನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಂಸ್ತೆಯವರು ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗೋಡ್ಡಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೀಗೆ ನಾನಾತರಹದ ಒಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಿತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಠಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, 100ಕ್ಕೆ 80 ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಇರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ವಾದೆಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಮಹಾ ಪಾಪ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ವಾದೆಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಮ್ಮು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—(ಶೃಂಗೇರಿ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಅದ್ವೈತದ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಮೊದಲು ಇತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರದರೂ ಒಬ್ಬರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪು ಗಾರಿಕೆಯ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವು ಜನ ಅವನನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಪಲರಿ ಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ಯಾರೂ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟಿಕ್ರಾರದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1949ರಿಂದಲೂ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಗಲೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದವರೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬೇರೆಯವರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕೊಪ್ಪ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇಷ್ಟು ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ, ಕೊಪ್ಪ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಬೇರೆಯವರು ಕಂಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆದಳಿತ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಪ್ರಾಡೂಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 9ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ಒಂಭತ್ತು ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಸಿಟಿಗಳು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದರಿಂದಲೂ ಒಂಭತ್ತು ಜನ ಅವರಿಗೇ ಬೇಕಾದವರೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನು ಇವರೇ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ಸಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಅಧೀನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿತದತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಹೊದರೆ ಆಕೃಷಕವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಬೇಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಅಥವಾ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಗ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹಿಡಿದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಎನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನನ್ನ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೀಕರಣದ ನಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ವರ್ಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗಿದಾಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

11.00 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶ್ರೀರತ್ನಾ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಹೇಳಿದಿರಿ. ಏನೆಂದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಯಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವರ್ತಕರು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ನೇರವಾದ ಹಿತವು ಒಂದಿ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಮುನಿಕನ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನಾನೂ ಬಳಕೆದಾರ; ನೀವು ಬಳಕೆದಾರರು ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಮೋಸ ವರ್ತಕರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವಿರಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಮುಂದಿ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಮೊದಲೇ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಕೊಟ್ಟು, ಬಾಕ್ಸ್ ಇಡಿಸಿ ಹರಾಜು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈಗ 20

ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತು, ಮೊಣಸಿನ ಕಾಯಿ, ಭತ್ತ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೊದಲು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವು ಈಗ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಾವು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮದು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಯಾರು ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಬಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 3/1 ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಾನಾ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು 10 ಕಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಚೇಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡಿಫಿನಿಷನ್‌ರವರಿಗೆ ಅಪ್ರೂವರ್‌ಗೊಳಿಸ್ತಾರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರಿಗೇ ಯಾಗಲಿ ಫಂಡೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿದ ಹೊರತು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಫಂಡೇಷನ್ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಒಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಭಾರಂ ಮಳೆ-ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬದುಕು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚೇಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ್‌ರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ತರಬೇಕು, ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಳ್ಳೆ ನಮ್ಮ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವತ್ತು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಅವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಮಗೆ 3 ತಿಂಗಳು ಚೈಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕಾನ್‌ಸಿಡ್ಡಿಯನ್ನು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಡೀ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಎರಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೂ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಅದರ ಬರೀ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಟು, ಕೊಪ್ಪಕೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ 3 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೂಬೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವಿರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೊಡಗಿ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಬಹಳ ಹೀನಾಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈಗ 2 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇತ್ತು ಇದು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ, ಈಗ 2 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು 5 ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ 5 ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಇವಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರನ್ನು

ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು ಇದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ 2 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೊಡಬಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಷಿಯವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿದುವು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂತೆ ನೂಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂತೆ ನೂಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆಯೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೂಕುತ್ತೇನೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 3% ಪ್ರೆಸೆ ಇದ್ದಂಥ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದರು. ಈಗ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಆನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಷಿಯವರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಷೆಡ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಕಾರುಗಳು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾರುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೂಕು ಆದೇಶವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕಾರುಗಳು ಪ್ರವಾಸದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನೂಕು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಈ ಕಮಿಷಿಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸ್‌ಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಆರೈ ರೈತರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಷೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಆವರ ದಸಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧೋಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್.— ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲೂ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅ ಎಲ್ಲ ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ.— ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್ ನವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋಪೋಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕಾರ್‌ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮೀಷನ್‌ನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಗಳು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಹೋಗಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೆಸ್‌ನ ಒಂದೇಕಡೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡ್ಲೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತ ತಾನು ಹೊಯ್ದ ಮಾಲಿಗೆ ಸೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮಾಲಿನ್ನು ಚಳ್ಳಕೆರೆಗೆ ಹೊಯ್ಯಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ

ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಅವನು ಎರಡುಕಡೆ ಡಬ್ಬರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಒಂದೇಕಡೆ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿಶೋರ್.—(ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ರಾಜ್ಯ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕವನು ಮಾರ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ರಸ್ತೆ ಯಸಾಕರ್ಯ, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಮ್ ಇವೇ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿರಾಯ್ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನುವತ್ತ ರಿಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ಮಂಗಳೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾಜಿಗೊಸ್ಕರವಾಗಿ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಆಗಬೇಕು ಎರಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. This matter is in the final stage for acquisition, Madam Speaker. The suggestion to provide alternative sites to the people who have already built their houses is being sympathetically considered.

ಇನ್ನ ಒಬ್ಬರೇ ಲೇಸ್ ಕೊಡ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನನ್‌ನಿಟಿರಾಯ್‌ನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. The Deputy Commissioners are empowered to finalise the constituency concerned. ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು; ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥರವರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬೆಂಫಿಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ರೈತರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಪುಲಿಸಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಾಡಲಿ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೊದಲನೆಯದು ಆಗುತ್ತದೆ ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಯಶಸ್ವಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂಚು ಗಡ್ಡೆ, ಅಸಿಯನ್, ಕೋಕನಟ್, ಜಾಗರಿ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಂಡಿ ವರ್ತಕರು ಶಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ರೋಡ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್, ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್, ವಾಟರ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿ ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿಶೋರ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಪೋಸರ್ ಬಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. Let that proposal for bifurcation of this Market Committee come. We will take the decision at the proper time. Such matters will be considered. ಯಾವ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ 13 ಜನ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಕೂಡ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It is for the

betterment of all. Whatever our members say for the benefit of our ryots that is the producers, we work for them and this Bill is for all including the consumers. This is a link between the consumers and the producers directly. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಕೂಡ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. The suggestion is to conduct trade in the concerned Chitamani Market. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. The Marketing Committee itself is powerful under the Act. They can pass such resolutions and give certain benefits to the ryots. ಇನ್ನೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರಯ್ಯನವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಕಾರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಅಲ್ಲಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಿಷ್ಟು ಏರಿಯಾವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಆಗ್ನಿಕಲ್ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ನಾಳೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲನಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಔರಾದ್ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೆ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇವೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಹೊಸೆ ಕಾರ್ ತಂದು ೨ ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ಒಂದು ಜೀವ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕುದರೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಾರ್ ಎತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ರೈತರು ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಮಿಟಿಗೆ ಎತಕ್ಕೆ ಕಾರು ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಶಿತ್ತೂರು.—ಈ ಒಂದು ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಎನೇನು ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಧಾರಣೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ದಳಾಳಿಗಳು ಬಿಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಡ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ೧೦೦ ಕೆ.ಜಿ. ತೂಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಗೆ ೧೨೨ ಕೆ.ಜಿ. ತೂಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೨ ಕೆ.ಜಿ. ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಳೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು ತೂಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಹೋದರೆ ರೈತ ತಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ತೂಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗದಹಾಗೆ ಅಪ್ಪರಾಗಿ ೧೦೦ ಕೆ.ಜಿಯ ಬೊಟ್ಟು ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದ ೨ ಕೆ.ಜಿಯನ್ನು ವಾರ ಎಂದು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೂ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಲೀಕೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಟೋಲ್‌ಗೇಟ್ ಕಡೆ ಬಂದರೆ ಕೆಲವರು ಮಿಲ್ ಓನರುಗಳು ಮತ್ತೂ ಮರಬೆಂಟಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ಯಾರ್ಡ್‌ಗೆ ತರದೇ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—The Hon'ble Minister of State will meet those points. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಇವೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ. I had to condemn the authorities or the members concerned including the officers. Therefore, I do agree that

such things are still going on, and the Government will issue instructions to the concerned officers to be very strict in the matter. In case there are complaints they will have to bear the brunt.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ —ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ೨ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೪ ಹೋಬಳಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ೨ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಸೌತ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಹೊಸಕೋಟೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ರೈತರು ತಂದಿರಾಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸುಲಭರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಯಾವುದಕ್ಕೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಮತ್ತು ಮೆಜರ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ ಎಂದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

Independently, the officers of Co-operation Department or Marketing Department must be in a position to go and check and stop these malpractices and take stringent action against those who are found to be culprits. Shortly, a Notification will be issued. We will take care of the points mentioned by the Hon'ble Member Sri Puttaswamaiah and others.

SRI R. D. KITTUR.—I commend the Bill for the acceptance of the House.

MADAM SPEAKER.—The question is :—

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

The motion was adopted

Clauses 2 to 6

MADAM SPEAKER.—The question is :—

“That Clauses 2 to 6, both inclusive, do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clauses 2 to 6, both inclusive, were added to the Bill.

Clause 1

MADAM SPEAKER.—The question is :—

“That Clause 1, the long Title, the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill,

The motion was adopted

Clause 1, the long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to Pass

SRI R. D. KITTUR (Minister of State for Regulated Markets):
I move :—

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1976, be passed.”

MADAM SPEAKER.—The question is:—

“That the Karnataka Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1976, be passed.”

The motion was adopted and the Bill was passed

The Bangalore Development Authority Bill, 1976

Consideration of Clauses :—

(Debate Continued)

Clauses 2

SRI T. R. SHAMANNA (Fort).—I move :

“That in sub-clause (b) after the words “drainage” the words “Water Supply, Playgrounds, Parks” shall be added.”

“That in sub-clause (c) after the words “before the commencement of the Act the words “and such area situated 5 K.M. beyond the areas described as above,” shall be added.”

MADAM SPEAKER.—Amendment moved:

“That in sub-clause (b) after the words “drainage” the words “Water Supply, Playgrounds, parks” shall be added.”

“That in sub-clause (c) after the words “before the commencement of the Act” the words “and such area situated 5 K.M. beyond the areas described as above” shall be added.”

11-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ. —ಇದರಲ್ಲಿ ಎನೇನು ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದು ನೀರು. ಆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಟರ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಿನಿಟ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಜನಗಳು ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಳುವಾಗ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ.

ಈಗ ಎನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯೂ ಅರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ ಮತ್ತೂ ಮೆಟ್ರೋಪೊಲಿಟನ್ ಲ್ಯಾಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಫಿನ್‌ಷನ್ ಇದೆ. ಅರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ ಯಾವುದು, ಮೆಟ್ರೋಪೊಲಿಟನ್ ಲ್ಯಾಂಡ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ